

2024ko aurrekontu parte hartzaileen parte-hartze prozesuaren memoria

2024ko urtarrila

1. SARRERA

2023ko martxoan, Arabako Foru Aldundiak Arabako aurrekontu parte hartzaileen deialdia egin zuen. Helburua da Arabako herritarrek zuzenean parte hartzea Lurralde Historikoaren eta bere kuadrillen beharrak eta lehentasunak ezartzeko.

Aurrekontu parte hartzaileak demokrazia parte hartzailearen, zuzenaren eta eztabaidazkoaren tresna dira. Horrela, herritarrek politika publikoen diseinuan, erabakian, betearazpenean eta jarraipenean parte hartzeko duten eskubidea balia dezakete. Parte-hartzaileek proiektuak aurkezten dituzte, eta herri bozketa bidez aukeratzen dira administrazioak egikaritzeko dituen proposamenak.

Aurrekontu parte hartzaileen lehen ediziorako onartutako prozedurak honako hauek arautzen ditu:

- proposamenak bidaltzeko baldintzak,
- proposamenak bidaltzeko modalitateak,
- proposamenak ebaluatzeko irizpideak,
- herri bozketa,
- prozeduraren faseak,
- "Aurrekontu parte hartzaileak 2024" partidaren zenbatekoa kalkulatzeko formula,
- kudeaketa ekonomikoa.
-

Araba Irekia webguneko esteka honetan, aurrekontu parte hartzaileen prozeduraren testu osoa ikus daiteke: [Aurrekontu parte-hartzaileak \(araba.eus\)](http://araba.eus)

2. AURREKONTUA

Hasierako aurrekontua: 886.800 €

Hautatutako proiektuetara bideratutako aurrekontua, guztira: 532.080 € (177.360 €/proiektua)

Aiaraldeko Kuadrillak parte hartze- prozesuan inolako proiekturik sartu ez duenez, kuadrilla horri dagokion zenbateko ekonomikoa gainontzeko kuadrillen gainerako proiektuen osagarri gisa banatu da.

Publizitate gastuak: 17.813,57 €

3. PROZESUA

1. FASEA. HERRITARREN PROPOSAMENAK JASOTZEA

Epea: 2023ko martxoaren 8tik apirilaren 6ra

Luzapena: 2023ko maiaren 5ra arte

Emaitzak: hurrengo tauletan, jasotako proposamenen datu orokorrak aurkezten dira.

1.1. Jasotako proposamenak:

PROPOSAMENA		DESKRIBAPENA
GREEN Uraren Ibilbidea	Uraren ibilbidea aprobetxatzea ingurumenarekiko errespetuan hezteko	Duela urte batzuetatik hona, ibilbide bat dugu Inglares ibaia eta uraren kanala inguratzen, Berganzo eta Payuetako lurretan, eta horrek pertsona asko bisitatzea eragiten du. Interesgarria litzateke, bainatzeko eta paseatzeko espazio bat izan beharrean, ibaia babesteko bide berde bihurtzea, eta bisitarien etorrera aprobetxatzea inguruko ingurumena errespetatzearen garrantzian hezteko. Ibilbidearen erdian dagoen etxe bat egitea, udalarena, intsektuak ezagutzeko zentro bat, tximeleta-oasi bat... ekosistemarako garrantzitsuak diren gaiei buruzko hitzaldiak emateko. Flora- eta fauna-espezie autoktonoekin osatuta.
Oinezkoentzako eta bizikletentzako pasabidea A2128 errepidean, Aguraingo trenbidearen gainetik	Trenaren gainetik pasatzea, harrapatzeak saihesteko	Oinezkoentzako eta bizikletentzako pasabide bat diseinatzea A2128 errepidean, Agurain parean, trenbidearen gainetik igarotzen den zubian. Herriko oinezkoak maiz ibiltzen dira bide horretan, eta harrapatzeko arriskua dago.
Irakurketa Errazeko eta Hizkuntza Argiko Zeharkako Plana	Herritarrei zuzendutako informazioa irisgarri eta ulergarri egitea	Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 41. artikulua arabera, administrazio ona izateko eskubidea benetakoa izan dadin, proposamena da foru-administrazioaren zeharkako plan bat egitea irakurketa errazean eta hizkera argian. Alde batetik, irakurketa errazean, irakurtzeko zailtasunak dituztenentzat: adinekoak, migratzaileak, euskara ikastea, ikasteko zailtasunak, dislexia eta beste batzuk (biztanleriaren % 30). Irakurketa Erraza irisgarritasun kognitiboa aitortzen duen tresna bat da, irisgarritasun

		<p>kognitiboari buruzko Espainiako legean jasoa.</p> <p>Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei buruzko Legea aldatzea</p> <p>Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina aldatzea:</p> <p>Bestetik, hizkera argia behar da, Hizkuntza Plana mugimendu anglosaxoia, administrazioak argiak, hurbilak eta errazak izatearen alde egingo duena. Berriki egindako azterlanek adierazten dute herritarren gainerako % 70entzat argiak ez diren administrazio-testuak % 70 direla.</p>
Pipaongo Usatxi kultura-elkartearen instalazioak	Instalazioen irisgarritasuna hobetzea	<p>Instalazioen irisgarritasuna hobetzea arrapalen edo beste edozein bitartekoren bidez, gure adinekoek dituzten oztupoak murrizteko.</p>
Hiri-altzari birziklatuak	Udalerriko hiri-altzariak modu jasangarrian berritzea	<p>Udalerriko hiri-altzariak eguneratzea ekonomia zirkularraren bidez, plastikozko tapoiak birziklatuz.</p>
Hegazti harrapariak Urkabustaizen	Hegazti harraparien argazki-hide bat sortu	<p>"Gaur egun, gero eta ohikoagoa da turismo ekologikoa hitza. Goraka ari den fenomeno da. Urtero, milioika pertsonak Andújar bisitatzen dute, katamotz Iberiarra behatu eta argazkiak atera ahal izateko. Beste helburu berezi bat zonak duen balio ekosistemikoa ematea da. Urkabustaiz basabizitza sortzen duen udalerrria da. Enklabe bakarra da ugaztun mota guztientzat, baina, batez ere, hegazti harrapariarentzat, paisaia hori mosaiko jarraitua baita goi-mendiko larreen, belardien eta zuhaitzi misto ondo garatuen artean.</p> <p>Horregatik, leku ezin hobea da argazki-hide bat jartzeko, naturaz gozatu ahal izateko. Mundu osoko naturaren zaleak erakartzeko, harrapari guztiez goza dezaten. Izan ere, etorkizunean ez da erokeria bat lau sarraskiak aldi berean behatzea (sai beltza, sai arrea, sai zuria eta ugatza).</p> <p>Litekeena da, halaber, ehizarako bikain egokituta dauden eta kate trofikoan, zalantzarik gabe, buru diren hiltzeko makina horiek ikustea eta filmatzea: Hontz Handia eta Arrano Beltza.</p> <p>Ez ditugu ahaztu behar negualdia igarotzen duten espezieak, hala nola miru gorria, galtzeko arriskuan dagoena. "</p>

Bernedoko gaztelua birgaitzea eta balioztatzea	Bernedoko gaztelua birgaitzea eta haren balioa nabarmentzea	Bernedo hiribilduko gaztelua birgaitu eta haren balioa azpimarratu behar da. Gaur egun, gaztelu hori aurre-egoeran dago eta luiziak izateko arrisku handia du, eta herriguneko bizilagunak, kaleak eta etxebizitzak arriskuan jartzen ditu.
Lapuebla de Labarkako errota	Lapuebla de Labarkako zubiaren azpiko errota birgaitzea	Lapuebla de Labarkako zubiaren azpiko errota birgaitzea eta balioztatzea

1.taula. Jasotako proposamenen deskribapena.

1.2. Kuadrillen arabera sailkatutako proposamenak:

KUADRILLA	PROIEKTUA
LLANADA ALAVESA / ARABAKO LAUTADA	<ul style="list-style-type: none"> Oinezkoentzako eta bizikletentzako pasabidea A2128 errepidean, Aguraingo trenbidearen gainetik
AYALA / AIARA	
AÑANA	<ul style="list-style-type: none"> Uraren ibilbidea aprobetxatzea ingurumenarekiko errespetuan hezteko
RIOJA ALAVESA / ARABAKO ERRIOXA	<ul style="list-style-type: none"> Lapuebla de Labarkako zubiaren azpiko errota birgaitzea
GORBEIALDEA	<ul style="list-style-type: none"> Hegazti harraparien argazki-hide bat sortu Herritarrei zuzendutako informazioa irisgarri eta ulergarri egitea
MENDIALDEA	<ul style="list-style-type: none"> Udalerriko hiri-altzariak modu jasangarrian berritzea Bernedoko gaztelua birgaitzea eta haren balioa nabarmentzea Pipaongo Usatxi kultura-elkartearen instalazioak

2. taula. Kuadrillen arabera sailkatutako proposamenen zerrenda

1.3. Parte-hartzaileen datu estatistikoak:

Emakume kopurua	2
Gizon kopurua	6

3.taula. Parte hartzaileen banaketa

2. FASEA. JASOTAKO PROPOSAMENEN AZTERKETA

Epea: 2023ko irailaren 4tik urriaren 4ra.

Emaizak:

1.1. Baldintzak betetzen dituzten proposamenak:

ID	KUADRILLA	PROIEKTUA	SAILA(K)
1	AÑANA	GREEN Uraren Ibilbidea	Jasangarritasuna, Nekazaritza eta Natura Ingurunea
3	GORBEIALDEA	Irakurketa Errazeko eta Hizkuntza Argiko Zeharkako Plana	Berdintasuna, Euskara eta Gobernantza
4	MENDIALDEA	Pipaongo Usatxi kultura-elkartearen instalazioak	Lurralde Oreka eta Lurralde Antolamendua
6	GORBEIALDEA	Hegazti harrapariak Urkabustaizen	Jasangarritasuna, Nekazaritza eta Natura Ingurunea Lurralde Oreka eta Lurralde Antolamendua
7	MENDIALDEA	Bernedoko gaztelua birgaitzea eta balioztatzea	Kultura eta Kirola
8	ARABAKO ERRIOKA	Lapuebla de Labarkako errota	Kultura eta Kirola

4.taula. Herritarrek bozka ditzaketan proposamenak

1.2. Baldintzak ez betetzeagatik baztertutako proiektuak:

ID	KUADRILLA	PROIEKTUA	OHARRAK
2	LAUTADA	Oinezkoentzako eta bizikletentzako pasabidea A2128 errepidean, Aguraingo trenbidearen gainetik	Mugikortasun Jasangarria eta Bide Azpiegiturak
5	MENDIALDEA	Hiri-altzari birziklatuak	Jasangarritasuna, Nekazaritza eta Natura Ingurunea Lurralde Oreka eta Lurralde Antolamendua

5.taula. Baldintzak ez betetzeagatik baztertutako proiektuak.

Proiektuen jakinarazpen-data: 2023ko urriaren 11

3. FASEA. HERRI BOZKETA

Epea: 2023ko urriaren 16tik azaroaren 17ra

Emaizak:

Bozketa egiteko bideak:	Boto kopurua:
Egoitza elektronikoa	149
Erregistroko bulegoak	591
Guztira	740

6.taula. Boto kopuruaren bozketa egiteko bideen arabera.

Parte hartu duten emakumeen ehunekoa: % 53

Parte hartu duten gizonen ehunekoa: % 47

Jakinarazpen-eguna: 2023ko urriaren 17a

Arabako Foru Aldundiaren 2024ko aurrekontuak osatuko dituzten herritarren proposamenak bozkatzeko epea ireki da - prentsa

4. FASEA. HERRI BOZKETAREN EMAITZAK

Argitalpen data: 2024/01/12

Prozeduran ezarritakoaren arabera, herri bozketan parte hartzen dutenek beren Kuadrillako proposamenen artean banatu behar dituzte botoak:

- 3 puntu gogokoenari, eta puntu 1 hurrengo gogokoenari; hau da:
 - o **3 puntu gogokoenari**
 - o **1 puntu hurrengo gogokoenari**

Ez da beharrezkoa puntu guztiak ematea eta puntuak ez dira zatigarriak.

2024ko aurrekontu parte hartzaileen araudiak ezartzen du proposamen batek hautatua izateko jaso behar duen gutxieneko boto kopurua dagokion kuadrillan hau dela: erroldatutako biztanle helduen % 2 kalkulatzearen emaitza. Taula honetan kalkulu horren datuak adierazten dira:

Egindako bozketak egiaztatzeko prozesua egin da, botoa eman duten pertsonak Arabako Lurralde Historikoan errolatuta daudela egiaztatzeko, baita hautatutako proiektuari dagokion kuadrillan ere.

Era berean, egiaztatu da pertsona bakoitzak (parte hartzeko aukeratutako bidea edozein dela ere) behin bakarrik parte hartu ahal izan duela.

PUNTUAKETA GUZTIRA		906	27	5	972	13	261
PARTE HARTZAILEAK		304	11	5	323	9	89
Balio izan ez duten NANak		10			12		2
Errola ez egokiak		1			6		8
BALIO izan duten PARTE HARTZAILEAK		293			305		79
ESKUALDEA		1.-AÑANA	2.- GORBEIALDEA	3.- GORBEIALDEA	4.-Rioja Alavesa / Arabar Errioxa	5.- MENDIALDEA	6.- MENDIALDEA
BIZTANLE HELDUAK		7.920	8271		9284	2.659	
	2%	158	165		186	53	

7.taula. Proposamen batek hautatua izateko jaso beharreko gutxienerako boto kopurua.

Emaizak:

PROPOSAMENA	JASO BEHARREKO BOTU KOPURU GUTXIENEKOA	JASOTAKO BOTUAK	BOTU egokiak	PUNTUAZIOA
GREEN Uraren Ibilbidea	158	304	293	906
Lapuebla de Labarkako errota	186	323	305	972
Bernedoko gaztelua birgaitzea eta balioztatzea	53	89	79	261
Pipaongo Usatxi kultura-elkartearen instalazioak	53	9	9	13
Irakurketa Errazeko eta Hizkuntza Argiko Zeharkako Plana	165	11	11	27
Hegazti harrapariak Urkabustaizen	165	5	5	5

8.taula. Herri bozketaren emaitzak, boto kopuruaren eta lortutako puntu kopuruaren arabera ordenatuta.

4. FASEA. HERRITARREI KONTUAK EMATEKO PROZESUA

Kontu- emateko data: Egiteke

Kontuak ematearen emaitzak:

Azkenean, 177.360 eurokoa izan da proiektu bakoitzerako zehaztutako aurrekontua, oinarritzat hartuta ezarritako erregelamendua eta diru-sarreraren guztizko aurrekontuaren eta AFaren berezkoak ez diren gastuen arteko proposamen aritmetikoaren ondoriozko aurrekontu propioaren % 0,45eko koefizientea.

- AÑANAKO KUADRILLAKO GREEN UR-IBILBIDEA proiektuaren kasuan, hautatutako proiektuaren xedea ez denez berdintasun, Euskara eta Gobernantza Sailaren zuzeneko eskumena, zenbateko hori ARABAKO FORU ALDUNDIKO Iraunkortasuna, Nekazaritza eta Ingurune Naturala Zaintzeko Sailari transferituko zaio, eta hark ditu jarduketa horri buruzko eskumenak.
- MENDIALDEKO KUADRILLAKO BERNEDOKO GAZTELUA BIRGAITZEKO ETA BALIOESTEKO proiektuaren kasuan, hautatutako proiektuaren xedea ez denez berdintasun, Euskara eta Gobernantza Sailaren zuzeneko eskumena, zenbateko hori ARABAKO FORU ALDUNDIKO Kultura eta Kirol Sailari transferituko zaio, zeinak jarduketa horri dagozkion eskumenak baititu.
- ARABAKO ERRIOXAKO LAPUEBLA LABARKAKO ZUBIAREN AZPIAN KOKATUTAKO ERROTAREN BIRGAITZEA proiektuaren kasuan, hautatutako proiektuaren xedea ez denez berdintasun, Euskara eta Gobernantza Sailaren zuzeneko eskumena, zenbateko hori ARABAKO FORU ALDUNDIKO Kultura eta Kirol Sailari transferituko zaio, eta hark ditu jarduketa horri buruzko eskumenak.